

Overweging zondag 17 oktober 2021 – Negenentwintigste Zondag door het jaar - Dominicuskerk Utrecht

lezingen: Jesaja 53,10-11; Psalm 33; Marcus 10,35-45

Mensen van God,

Afgelopen woensdag werd de NBV21, de herziene versie van de Nieuwe Bijbelvertaling, gepresenteerd.

Bij de overhandiging aan de koning en eromheen is er de nodige publiciteit, onder andere een kaart die ik ontving van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, met als wervende tekst: *Mijn Bijbel geeft toekomst*, en een foto van een vader met een klein kind op zijn arm.

De nieuwe versie probeert nog meer aan te sluiten bij het Nederlands van vandaag dan in 2004, maar de Heer is nu wel weer een HEER met hoofdletters...

Hoe kan het evangelie een Blijde Boodschap zijn als je vandaag daarin vooral leest en hoort over lijden en dood? Veel massiever dan de lezingen uit Jesaja en het Marcusevangelie krijg je het nauwelijks te horen op zondagen door het jaar... Is passief ondergaan van geweld en lijden de enige christelijke weg? Is dat niet ten diepste onmenselijk? Zo heeft God de mens toch niet bedoeld?!

Laat ik er niet omheen draaien: bij de voorbereiding op deze viering kon ik meevoelen met de Amerikaanse dominicaan die meestal heel zinnige en rijke overwegingen schrijft, maar deze keer gaf hij toe, dat hij geen raad wist met de tekst uit Jesaja. Op zijn minst is het wel een hinderlijk kort fragment, want de profeet tekent de dienaar van de Heer ook als iemand die uiteindelijk door God hoog wordt verheven, diens uitverkorene is. Als je het gehele hoofdstuk zou lezen, zullen velen zich erin herkennen die door het leven zwaar zijn beproefd. De uitspraken van Jesaja over de dienaar van de Heer slaan niet enkel en alleen op Christus, dat kan hij niet zo hebben bedacht.

In het evangelie van Marcus zien we hoe de leerlingen Jezus weer eens niet begrijpen, hem onnavolgbaar vinden als er niet een gewone menselijk orde van mensen en dingen is: wie krijgt de beste plaatsen, wie deelt er het meest in Jezus' glorie? Telkens weer zien ze Hem als een toekomstige koning die zijn volgelingen zal gaan belonen.

Jezus beantwoordt de wensen van Jacobus en Johannes met vragen. Hij houdt zijn leerlingen – en ons – de weg voor die Hij zal gaan, niet de weg van aardse macht en aanzien,

maar een weg van dienen, van niet zomaar grote inzet, maar zelfs van overgave, ja, de gave van je eigen leven.

Wat wil dit ons zeggen? Wat bedoelt Marcus met zijn evangelie? Het evangelie van Marcus ontvouwt zich in razende vaart, binnen amper dertig bladzijden.

Bij Marcus vinden we niet de beroemde gelijkenissen van Lucas, niet de nadrukkelijke vervulling van de Schrift als bij Mattheüs, en ook niet de haast kosmische visie van Johannes.

Het is een evangelie vol signalen en vol vragen, met twee kernvragen: Wie is Jezus? Als je weet wie Hij is, Durf je hem dan Zoon van God te noemen en na te volgen?

In Psalm 33 hoorden we meer dan enkel een fraaie tussenzang. De psalmist houdt ons voor dat brute kracht het niet gaat winnen. God gaat uit doodsgevaar degenen redden die op Hem hopen en vertrouwen. Een lied dus van hoop en vertrouwen voor mensen in de verdrukking! Dezelfde Amerikaanse dominicaan die het moeilijk heeft met Jesaja is gelukkig ook degene die ooit erop wees om de psalm van de viering goed tot je te laten doordringen.

De Blijde Boodschap van de Schrift is volgens mij nu juist dat daarin niet alleen geslaagde mensen en succesverhalen voorkomen, maar overduidelijk ook mislukkingen, falen en fouten, mensen met wonden en tekorten komen er volop in beeld. In die zin is de Bijbel een heel realistisch boek, Niet een soort reclameboodschap van een levensverzekering. Gewone mensen mogen bestaan en leven in de Schriften, en dat schept ook ruimte voor jezelf om je plek te zoeken in de grote maar o zo menselijke bijbelverhalen.

Als je denkt aan leven in overgave gaat het volgens mij niet om een vorm van fatalisme, berusten in je lot, zonder iets eraan te doen. Het gaat ook niet erom dat je slaafs alle dingen die de Schrift zegt zou gaan opvolgen en uitvoeren. We zijn in het geloof immers geen slaven of slaafgemaakten.

Als je afvraagt met wie en wat je je meer bezighoudt dan je lief is, als je bijvoorbeeld wegvlucht in het veel kijken naar films of tv-series, gaat dat mogelijk flink de kant uit van een verslaving of verdoving. Bij overgave hoort de vraag: aan wie of wat? In mijn beleving staat overgave aan God voor een besef en een houding, dat het niet allemaal van mij afhangt, dat het niet alleen om mijn visie gaat. Het is veel meer ook vertrouwen op anderen, op wat zij kunnen, op wie zij ten diepste zijn, mensen van God. Het gaat in die zin ook om bevrijding van je eigen gelijk, je blinde hoeken en vooroordelen.

Kijkend naar het evangelie betekent het dat wij anno nu
ons maar beter bij de leerlingen kunnen scharen,
en niet doen alsof wij het allemaal wel meteen en volkomen begrijpen!
De ommekeer waartoe Jezus ons telkens uitnodigt
is er een van je niet vastklampen aan de gewoonlijk antwoorden,
van oprecht leven met levensgrote vragen.
Op je levensweg mag je merken hoe je in die vragen niet alleen staat,
niet de eerste die ermee te maken krijgt.

Met woorden naar Dietrich Bonhoeffer kunnen we in overgave bidden:

*God, breng mijn gedachten bijeen, keer ze toe naar U.
Bij U is het licht, U vergeet mij niet.
Bij U vind ik mijn hulp, bij U is geduld,
Ik begrijp uw wegen niet, maar U weet de weg voor mij.*

Op de weg van vertrouwen in geloof
de weg van overgave aan wat God met je voorheeft,
is Maria ons voorgegaan. Zij overwoog in haar hart
wat er aan haar geschiedde en wat het betekende.
Dat ook wij zo mogen groeien in geloof.
Amen.

Otto Vervaart, lekenDominicaan